

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XXXI. De officio Judicis ordinarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

c. 3. & 4. solet in quemquam transferre, Leg
 eod. in 6. nis enim officium pars est Apostolica
 Multum licitudinis, non plenitudo potestatis,
 2. qu. 1.

8. *Quibus modis finitur jurisdictio
 Legati?*

Gl. ad c. 3. Morte ipsius Legati, revocatione
 V. finitur dati, temporis lapsu, discessu e
 eod. in 6. cia, cum animo non redeundi. No
 iam morte Pontificis, qui cum
 e. 2. eod. tuit. Quamvis enim Legati vices
 in 6. gerant: reputatur tamen velut ordi
 eorum jurisdictio, & sic magis dicitur
 quam sit delegatorum.

De officio Judicis ordinari

TIT. XXXI.

Postjudices, qui extra ordinarium
 tifice constituuntur, quippe etia
 dinariam jurisdictionem exercent,
 tes sunt Legati, sequitur de judic
 dinariorum officio in genere.

1. *Quis dicitur Iudex ordinarius?*

Iudex ordinarius est, qui propriam
 bet jurisdictionem, quam jure
 jure Ecclesiasticæ dignitatis ac mag
 tus, quo fungitur, exercet, quæ hoc
 dicitur *Audientia*.

2. *Jurisdictio ordinaria quibus modis
 acquiritur?*

Tribus, vel jure communi, id est, Legum & Canonum dispositione, vel præscripta consuetudine, vel privilegio S. Pont. aut Principis.

3. Quibus competit hac jurisdictio.

Competit ea Patriarchis, Archiepiscopis in suis provinciis, id est singulis in sua diœcesi; Abbatibus in suis cœnobiis, & Præfectis in suis collegiis. Sed & S. Pontifex quamvis, ordinarios sub se habeat, tamen tanquam Pastor & iudex totius orbis Christiani judicat & corripit.

c. 3. Et. Quanto 7. h. t. can. Cuncta IX. qu. 3.

4. In quos competit ordinaria jurisdictio?

Competit Episcopo in Clericos suæ diœcesis, imo & respectu criminum Ecclesiasticorum (ut sunt Simonia, hæresis, adulterium, quando agitur ad separationem thori) etiam in laicos, tametsi quidam Clerici alios iudices habeant Episcopis inferiores, quibus immediate sint subiecti, ut Decanum & Capitulum; quia Episcopi sunt iudices ordinarii omnium & singulorum Clericorum suæ diœcesis, nisi qui ab ordinaria jurisdictione sint exempti.

c. Tua in f. D. pro. cur. can. De persona XI. qu. 1. c. pen. h. t.

5. Circa qua versatur officium & potestas
hujusmodi jurisdictionis?

Præter ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, puta ordinare Clericos, consecrare Ecclesias & altaria, Chrisma consecrare &c. potestas jurisdictionis Episcopalis his fere versatur: in vitia subditorum inquirere, pro tribunali in qualibet parte diocesis sedere, causas tam criminales quam criminales per se vel per Vicarium suum examinare, crimina punire, flagitiosos (si opus, brachio seculari, id est, auxiliariis laici: Parochias & Monasteria sua visitare, mores corruptos in suis corrigere & corrigere & gentiam eorum supplere, qui in suis corrigendis fuerint negligentes, genus alia multa.

6. Habentne jurisdictionem Archiepiscopi
in sua Provincia Episcopos aut
eorum subditos?

Habent quidem in Episcopos suæ Provinciæ, verum in eos, qui in Provincia Episcopis subjecti sunt, jurisdictionem in prima instantia, id est, appellacionem, non habent, sed de causa per appellacionem ad eos de-

c. 8. & 9.
hoc tit.

ta: nisi alias vel consuetudine, vel ex d.c.9.cPa-
privilegio jurisdictionem in eos accepe-
rint. Unde nec cogere suffraganeum eod. c.8. §.
alicui subditum Archiepiscopus potest, ut *fin. in f. De*
causæ alicujus delegationem invitus su-
scipiat. *excess. Pralat.*

De Officio Iudicis.

TIT. XXXII.

Superius actum fuit de diversorum Judi-
cum, ut Delegati, Legati & Ordinarii
officiis & potestate in specie, hic expo-
nitur officium Iudicis in genere.

1. Quis dicitur Iudex ?

Iudex est, qui publicam habet de caus-
is & cognoscendi & iudicandi potesta-
tem, quam appellant jurisdictionem, vo-
cabulo jurisdictionis late sumpto.

2. Quod est officium Iudicis?

l. 1. D. de

Est potestas lites dirimendi, punien-
di, aliaque gravamina tollendi. Nam *boc tit. c.3.*
pleraque alia ad officium iudicis seu jus *sup. De*
dicentis (quod latissimum esse scribit J. C.) *Postul.*

pertinere dicuntur, tam extra iudicium, *Pral. § l.*
quam in iudicio: ut cum litiganti, qui *un. C. ut*
caret Advocato, dat Advocatatum: cum *qua def.*
supplet ea, quæ vel partibus, vel Advoc-
advoc. p.

F 3

catis c. 2. boc t.